

Ertzaintzaren (edo polizien) deserrotzeaz

Joxe Iriarte, *Bikila*
IDAZLEA

Eusko Jaurlaritzaren Bake eta Bizikidetzaren Idazkaritza Nagusiaren eskariz, Deustuko Unibertsitateko Giza Eskubideen Institutuak *Ertzainek eta haien familiek ETArekin mehatxuaren ondorioz jasan duten bidegabekeriari buruzko txostena (1990-2011)* egin du. Ondo deritzat gatazkak, eta ETAk konkretuki, sorturiko sufrikario osoa aztertzea eta ezagutaraztea.

Nago baina, azken urteetan ondoak bezala sorturiko institutuak eta idazkaritzek arreta gehiago jartzen dietela bidegabekeria mota batzuei besteei baino, egilea nor den arabera betiere. Batean eta bestean jarritako dirutza edo erabilitako bitartekoen desoreka nabarmena da gainera. Hor dabilta zenbait ikerle boluntario, zailtasunak zailtasun eta musu-truk, memoria historikoa lantzen edo torturaren mapa ikusezina aztertzen –Europak zortzigarrenez zigortu du Espainia, tortura ez ikertzeagatik–, eta beste batzuk, berriz, baliabide guztiekin hileroko soldata jasotzen.

Areago, oso deigarria egiten zait zein arreta gutxi jartzen zaion, terrorismoaren aitzakiaz, urteetan ezarri eta gorpuztu diren lege eta jarraera errepresiboen ezabatzeari, salbuespenekoak omen zirenak, baina betiko geratu direnak. Lege horiek ez dute eraginik bizikidetzan? Honezkero badira hauxe diotenak: ETA desagertu da baina orain arrisku *jihadistari* aurre egin behar diogu.

Jarrai dezagun Ertzaintzak urte horietan izandako deserrotze, ikusezin eta gainerako arazoekin. Bistan da, tamalez hori dena gertatua dela, baina nago ere, dena ez dela ETArekin eta bere “aldeko” en erantzukizuna. Ertzaintzak bere jarduerarekin badu bere ardura –zer esanik ez beste bi polizia motak– deserrotze eta gizarteratzeko arazoekin. Duela pare bat urte Kukutzaren gatazkaren inguruan orriotan gogor salatu nuen Ertzaintzaren jardura.

Ertzaintza (polizia guztiak) injustizia ugari eragiten duen sistemaren adar bat da. Horrek ezinbestez gizarteraren zati batekiko deserrotzea, are, areriotasuna, dakarkio. Galdetu greba batean astindutako langileei zeinen alde egiten duen Ertzaintzak. Askotan, gainera, ordenak betetzetik baino harago joan da. Gogoratzen dut AHTren aurkako manifa baketsu batean atxilotutako lagunak Auzitegi Nazionalaren eskuetan jarri zituela Ertzaintzak. Antzekoa munduko beste poliziei buruz. Los Angelesko polizia buruak sarri kezu dira, herritarrek sistemarekiko amorrua beraien aurka bideratzen dutelako. Frantzia gertatzen ari diren istiluetan ere, polizia askoren kezuak entzun ditugu. Ez omen dituzte merezi manifestarien herra eta erantzun bortitza. Zer esan *Mossos d’Esquadra*ren jarduerari buruz. Batzuek eta besteek, ordea, ez diote galdetzen beren buruari ospe txar horren zergatia. Hor datza gakoa. ■

Itsas Mendi

Oihana Etxebarrieta
KAZETARIA
@BetaurrekoMorea

Kultura espazio eta proiektuen inguruko eztabaida ez da atzokoa. Kultura onargarri eta instituzionalak, egunerokotasunean bere baliabideekin musika, antzerkia... programatzen ari dena jaten duela badakigu. Isunez ito nahi dituzte, bestela entzun ezingo genituzkeen taldeak ekartzera ausartzen direnak; itxi egiten dituzte kultura alternatiboa praktikatu nahi dutenak. Tamalez, *txikiarekin* lerratzen gabela uste dugunok ere, hiriburu-zentrismoan (EAEko hiriburu-zentrismoan batez ere) erortzen gabela esango nuke. Ez diegu maila eta begirada interesatu bera eskaintzen herri txikiagotik lanean ari direnei.

Astra, Katakarak, Mikelazulo... Kasu honetan, Urruñako (Lapurdi) Itsas Mendiri eta bere langile eta boluntarioei omenaldi txiki bat egin nahiko nieke, eman dizkidaten opari guztiengatik. Zinema independentea programatzen duten guztiak bezala, larri, prekario eta laguntza eskasekin egiten dute aurrera bertan. Baina zinemarekiko maitasun, goxotasun eta indarrak ekartzen dizkigute bestela ezagutu ezingo genituzkeen piezak. Jatorrizko hizkuntzetan eta frantsesez azpitolatuta Palestinako, Indiako... eta Euskal Herriko filmak ikusi ahal ditugu. Bizirik jarraitzeko jendea behar da ordea. Ba al zatoz? ■